

Καὶ μετὰ τὴν
ἐξέλιξιν δὲ πρὸς τὴν
ἐξέλιξιν

7 A.
24.1/94

ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Βασικὲς ἐκτιμήσεις καὶ ἐπισημάνσεις

Ἡ χώρα μας, ἐδῶ καὶ τέσσερις μῆνες, βρίσκεται στὴν τροχιά τῆς "ἐπόμενης ἡμέρας".

Ἡ ἐπάνοδος τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ. στὴν διακυβέρνηση τοῦ τόπου, ἀλλὰ καὶ οἱ μεταβολές που ἔχουν ἐπέλθει στὸ πολιτικὸ τοπίο, σηματοδοτοῦν τὴν ἀρχὴ μιᾶς νέας πολιτικῆς περιόδου.

Ἀλλωστε, αὐτὴ ἦταν καὶ ἡ προσδοκία τῆς μεγάλης κοινωνικῆς πλειοψηφίας, ἡ ὁποία στήριξε καὶ συνεχίζει νὰ στηρίζει τὸ ΠΑ.ΣΟ.Κ. Καὶ αὐτὸ γιὰ τὸ αἶτημα τῆς "ἐπόμενης ἡμέρας" δὲν περιορίζονταν σὲ μία ἀπλὴ κυβερνητικὴ ἐναλλαγή, ἡ ὁποία θὰ ἀνακύκλωνε τὰ προβλήματα καὶ τὰ ἀδιέξοδα, καθὼς καὶ τὶς αἰτίες που τὰ δημιουργοῦν. Ἀντίθετα, τὸ αἶτημα αὐτὸ ἐκπορεύονταν ἀπὸ τὴν ἀνάγκη νὰ υπάρξει ἓνας γενικότερος ἀναπροσανατολισμὸς τῆς πολιτικῆς ζωῆς τῆς Χώρας. Νὰ τεθεῖ, δηλαδή, φραγμὸς στὴν κατηφορικὴ πορεία, που μέχρι πρότινος ἀκολουθοῦσε. Ἀλλὰ, καὶ νὰ δημιουργηθοῦν οἱ προϋποθέσεις ὥστε νὰ υπάρξει μία νέα ἀναγεννητικὴ προσπάθεια, τὴν ὁποία ἔχει ἀνάγκη ὁ τόπος.

Γι'αὐτὸ καὶ τὸ ἔργο τῆς κυβέρνησης, ἡ ἀξιοπιστία καὶ ἡ αποτελεσματικότητά της, θὰ κριθοῦν ἀπὸ τὴν ικανότητά της νὰ ἀκολουθήσει νέους Ἐθνικοὺς, Κοινωνικοὺς καὶ Πολιτικοὺς Προσανατολισμοὺς.

Διότι μόνον έτσι θα μπορέσουμε ως χώρα, ως κοινωνία και ως πολίτες, να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά τα πράγματι οξυμένα προβλήματα. Αλλά και να ακολουθήσουμε μία πορεία ανόρθωσης και ανασύνταξης της χώρας, της οικονομίας και των θεσμών.

Είναι πλέον σαφές ότι σήμερα, περισσότερο απο κάθε άλλη φορά, η έκταση και το μέγεθος των προβλημάτων που καλείται να επιλύσει η Κυβέρνηση, έχουν προσλάβει οξείες διαστάσεις. Ενώ, απο την έκβασή τους θα εξαρτηθεί η δυνατότητα της πατρίδας μας να ανταποκριθεί θετικά στις απαιτήσεις και στις ανάγκες της εποχής μας. Διότι διαφορετικά, ολοένα και περισσότερο θα διολισθαίνουμε σε ένα καθεστώς πλήρους περιθωριοποίησης και αποδιάρθρωσης. Γι' αυτό και είναι απαραίτητη η κινητοποίηση όλων των παραγωγικών και δημιουργικών δυνάμεων της κοινωνίας. Αλλά και η επίτευξη μίας εθνικής κοινωνικής συμφωνίας, που θα στηρίζεται στην ανάγκη να υπάρξει μία ολοκληρωμένη και μακρόχρονη πολιτική διεξόδου απο την κρίση. Μία πολιτική που θα ενισχύει τους Ευρωπαϊκούς ορίζοντες της χώρας, επανακτώντας την αξιοπιστία και την δυνατότητά της να συμμετέχει ενεργά στα τεκταινόμενα στο χώρο της Ευρώπης. Μία πολιτική που θα υπαγορεύεται απο το εθνικό και κοινωνικό όφελος. Και δεν θα παγιδεύεται στη λογική του πολιτικού κόστους. Αλλά και μία πολιτική που θα έχει ένα σαφή κοινωνικό προσανατολισμό, θα στηρίζεται σε ένα σχέδιο

μεταρρυθμίσεων και θα προωθεί τον θεσμικό και κοινωνικό εκσυγχρονισμό της χώρας.

Τις κατευθύνσεις μιάς τέτοιας πολιτικής καλείται να θεμελιώσει η νέα Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ., η οποία εκφράζει τις ελπίδες και τις προσδοκίες ευρύτερων κοινωνικών δυνάμεων.

Γιατί είναι εκείνος ο πολιτικός χώρος που μπορεί να θέσει τα θεμέλια μιάς νέας αναγεννητικής πορείας της Ελλάδας και ολόκληρου του Ελληνισμού. Να προωθήσει την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό της Ελληνικής Κοινωνίας, ξεπερνώντας τις όποιες αγκυλώσεις και καθυστερήσεις υπάρχουν. Να προχωρήσει στην δημιουργία ενός σύγχρονου κοινωνικού κράτους, που θα στηρίζεται σε ένα ευρύ δίκτυο μηχανισμών κοινωνικής προστασίας. Να ξεμπλοκάρει το αγκυλωμένο και καθυστερημένο πολιτικό μας σύστημα. Αλλά και να εμπνεύσει ευρύτερα κοινωνικά στρώματα.

Είναι προφανές ότι, για να υλοποιηθούν οι στόχοι αυτοί, πέρα από την πολιτική βούληση, χρειάζεται και κάποιος χρόνος. Το χρονικό διάστημα που έχει μεσολαβήσει από την ημέρα που το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ανέλαβε την εξουσία δεν είναι επαρκές, προκειμένου να επιτευχθούν οι παραπάνω στόχοι. Ετσι, είναι αρκετά νωρίς για να προχωρήσουμε στην οποιαδήποτε αξιολόγηση του κυβερνητικού έργου. Ωστόσο, πρέπει να πούμε ότι τα κυβερνητικά μέτρα που μέχρι τώρα έχουν ληφθεί, καθώς και το

ύφος και ήθος που έχει επιδείξει η Κυβέρνηση, με ευκρίνεια αποκαλύπτουν τις μεγάλες και θεμελιώδεις διαφορές που έχει η σημερινή Κυβέρνηση με την προηγούμενη. Γι'αυτό και είναι εντελώς ανιστόρητες και κοινωνικά μετέωρες οι προσπάθειες ορισμένων να εξισώσουν πολιτικά το ΠΑ.ΣΟ.Κ. με το κόμμα της Ν.Δ. Τέτοιου είδους εξισώσεις όχι μόνο στερούνται σοβαρότητας, αλλά και προσπαθούν να συγκαλύψουν τις ιδεολογικές, πολιτικές και προγραμματικές διαφορές, που είναι υπαρκτές και διακριτές μεταξύ των δύο αυτών κομμάτων.

Αλλωστε, τα κόμματα δεν είναι κάποια ουδέτερα κοινωνικά μορφώματα. Αντίθετα, εκφράζουν και εκπροσωπούν διαφορετικές κοινωνικές δυνάμεις. Ετσι, είναι φυσικό να εμφανίζουν ουσιαστικές πολιτικές διαφορές ανάμεσά τους. Τις διαφορές αυτές πιστοποιούν:

Πρώτον: Τα μέτρα κοινωνικής ευαισθησίας και δικαιοσύνης που έχει μέχρι σήμερα πάρει η Κυβέρνηση. Όπως η ενίσχυση των οικονομικά αδυνάτων. Η φορολογική μεταρρύθμιση. Η δικαιότερη κατανομή των βαρών. Η προσπάθεια της Κυβέρνησης να στηρίξει προγράμματα καταπολέμησης της ανεργίας και δημιουργίας νέων θέσεων απασχόλησης. Η αποκατάσταση και βελτίωση του Εθνικού Συστήματος Υγείας κ.ά. Μαζί με την παράλληλη προσπάθειά της να σταθεροποιήσει την Οικονομία. Αλλά, και να την εντάξει σε μία αναπτυξιακή τροχιά. Ετσι, σε πρώτη φάση δώσαμε ιδιαίτερο βάρος στο χώρο της Οικονομίας, όπου οι διεθνείς εξελίξεις, καθώς και η ύφεση που μαστίζει την Ευρώπη, έχουν

δυσμενείς επιπτώσεις σε αυτήν. Πέρα, όμως, απο αυτό, ο Προϋπολογισμός, η αναμόρφωση του 2ου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, ο αναπτυξιακός νόμος, η φορολογική μεταρρύθμιση, παράλληλα με την ανάληψη της Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποτελούν ένα συνεκτικό πλαίσιο αλλαγής της οικονομικής και αναπτυξιακής μας πραγματικότητας.

Δεύτερον: Η θεσμική ανασυγκρότηση του δημοκρατικού μας πολιτεύματος. Αλλά και η αποκατάσταση του κράτους δικαίου.

Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται οι κυβερνητικές επιλογές για την θεσμική αλλαγή στο χώρο της δικαιοσύνης.

Η μεγάλη μεταρρύθμιση που προωθούμε στη διοίκηση και την Αυτοδιοίκηση, με την αποκέντρωση και τον δεύτερο βαθμό Αυτοδιοίκησης. Η κατοχύρωση της διαφάνειας και του Κοινωνικού Ελέγχου στη δημόσια ζωή. Η δημιουργία ανεξάρτητου οργάνου για την διαχείριση των Κρατικών Προμηθειών. Καθώς και η θεσμοθέτηση ενός συστήματος αξιοκρατίας στο δημόσιο τομέα και τις προσλήψεις.

Τρίτο: Η αναβάθμιση της θέσης μας στη διεθνή σκηνή, υπερασπίζοντας τα εθνικά δίκαια και κυριαρχικά μας δικαιώματα.

Στην κατεύθυνση αυτή εργαζόμαστε με συνέπεια στην Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ευρώπη που εμείς οραματιζόμαστε και ταυτόχρονα για την Ελλάδα που θέλουμε.

Προτάσσοντας την ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση στην ευρωπαϊκή οικοδόμηση, δείχνουμε το δρόμο για την πραγματική σύγκλιση των οικονομιών, των επιπέδων ανάπτυξης και τον ενιαίο κοινωνικό χώρο. Ταυτόχρονα επιτρέπουμε στη χώρα μας να προχωρήσει στη δική της εσωτερική συγκρότηση με πραγματικούς όρους ανάπτυξης και όχι κάτω από τη "δαμόκλεια σπάθη" της ονομαστικής σύγκλισης.

Διεκδικώντας ένα νέο ρόλο της Ευρώπης στην ταραγμένη περιοχή μας, χαράζουμε νέο δρόμο της Ελλάδας στη Βαλκανική.

Ανοίγοντας μία νέα εποχή στις σχέσεις Ευρώπης-Αμερικής, αλλά και στις ελληνοαμερικανικές σχέσεις και με επίκεντρο τη Βαλκανική και την Ανατολική Ευρώπη, αξιοποιούμε κάθε δυνατότητα για την εμπέδωση της ειρήνης και της συνεργασίας και την αποκατάσταση της σταθερότητας.

Σ'όλες ανεξαιρέτα τις πρωτοβουλίες που παίρνουμε και θα πάρουμε προς αυτές τις κατευθύνσεις, διεκδικούμε ένα νέο σύγχρονο και αποφασιστικό ρόλο της χώρας μας.

Δεν είναι καθόλου τυχαίο ότι αυτή ακριβώς τη στιγμή διάλεξε η Αγκυρα για να οξύνει τις προκλήσεις της και να διαμορφώσει κλίμα τεχνητής έντασης ανάμεσα στις δύο χώρες.

Με επίγνωση αυτής της πραγματικότητας, αντιμετωπίζουμε με ιδιαίτερη προσοχή και αποφασιστικότητα τις προκλήσεις της στο Αιγαίο και τη Θράκη. Για τις κρίσιμες αυτές περιοχές διαμορφώνουμε τις προϋποθέσεις μίας πολύπλευρης αμυντικής, οικονομικής, πολιτιστικής και κοινωνικής θωράκισης που θα επικυρώσουν συγκεκριμένες αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου τις αμέσως επόμενες εβδομάδες.

Διατυπώσαμε με σαφήνεια τη θέση μας για το Κυπριακό που εξακολουθεί να αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της εθνικής μας στρατηγικής. Επιμένουμε στην εφαρμογή του τρίπτυχου "πανεθνική συνδιάσκεψη - επανατοποθέτηση στη διεθνή κοινότητα - ένταξη της Κύπρου στην ΕΟΚ".

Το δόγμα του "συναποφασίζουμε" και του "ενιαίου αμυντικού χώρου" διαμηνύει σε κάθε κατεύθυνση ότι ο Ελληνισμός υπεραμύνεται των δικαιωμάτων του και δεν αποδέχεται λύση έξω από τις αποφάσεις του ΟΗΕ που απαιτούν Κράτος κυρίαρχο, ενιαίο, ανεξάρτητο, χωρίς ξένα στρατεύματα.

Παρά τις τεράστιες δυσκολίες που κληρονομήσαμε στο θέμα των Σκοπίων από την αλόγιστη και ενδοτική πολιτική που οδήγησε στο σημερινό ασφυκτικό πλαίσιο -που τόσο εύγλωττα περιγράφει το χρονικό των γεγονότων- προσπαθούμε να περάσουμε τις συμπληγάδες.

Ομως, δεν πρέπει να μας διαφεύγει το γεγονός ότι αναλάβαμε τα ηνία της Χώρας κάτω απο ιδιαίτερα αντίξοες συνθήκες. Τα Εθνικά μας θέματα βρίσκονταν σε κρίσιμο σημείο, εξαιτίας των χειρισμών της κυβέρνησης της Ν.Δ. Η Οικονομία ήταν στα πρόθυρα της πλήρους κατάρρευσης. Οι θεσμοί είχαν αποδιαρθρωθεί. Η δημόσια διοίκηση ήταν διαλυμένη.

Ωστόσο δεν κρύψαμε ούτε μία στιγμή απο το λαό την ανάγκη να σταθεί η Οικονομία μας στα πόδια της και ταυτόχρονα να περάσει σε φάση ανάπτυξης και δημιουργίας. Κι' αυτό απαιτεί μακροχρόνια και σχεδιασμένη εθνική προσπάθεια με καθολική συμμετοχή και στήριξη όλων των παραγωγικών δυνάμεων του έθνους. Με την παρουσία αποκεντρωμένου, δημοκρατικού και αξιόπιστου κράτους. Με την ενίσχυση και στήριξη των αναπτυξιακών θεσμών. Με αραγές εσωτερικό μέτωπο. Η στρατηγική του κοινωνικού συμβολαίου δεν αποτελεί αυτοσκοπό, αλλά το μέσον για τη διαμόρφωση κοινωνικών συμφωνιών που στηρίζουν και κατοχυρώνουν τις γενναίες μεταρρυθμίσεις που απαιτούνται.

Στην κατεύθυνση αυτή κινηθήκαμε στη διάρκεια του μικρού χρονικού διαστήματος που έχουμε την ευθύνη της διακυβέρνησης της Χώρας.

Βέβαια, κανείς δεν ισχυρίζεται, όπως χαρακτηριστικά τόνισε ο Πρωθυπουργός, Ανδρέας Παπανδρέου, μιλώντας στην πρόσφατη σύνοδο της Κεντρικής Επιτροπής του κόμματος, ότι η κυβερνητική μηχανή λειτουργεί τέλεια. Οτι δεν εμφανίζει αδυναμίες. Ούτε ότι λύθηκαν όλα τα προβλήματα συντονισμού και συνεργασίας ανάμεσα σε διάφορους κυβερνητικούς και κρατικούς φορείς.

Προβλήματα είναι φυσικό να υπάρχουν. Ωστόσο πρέπει να γίνει απολύτως σαφές ότι "Είμαστε καταδικασμένοι να πετύχουμε".

Γι' αυτό και η καθημερινή κυβερνητική δραστηριότητα, σε κάθε της βήμα, πρέπει να διακρίνεται απο την ανάγκη της επιτυχίας. Δεν μπορεί να κυριαρχείται απο τον φόβο της αποτυχίας, διότι κάτι τέτοιο θα την οδηγούσε σε πλήρη αδράνεια και παράλυση. Ούτε μπορεί να χαρακτηρίζεται απο την οποιαδήποτε διστακτικότητα όταν τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η χώρα μας, επιζητούν επιτακτικές και άμεσες λύσεις.

Ομως, το βέβαιο είναι ότι τα όποια προβλήματα έχουν εμφανιστεί στην διάρκεια της νέας Κυβερνητικής θητείας του ΠΑ.ΣΟ.Κ., συνδέονται ευθέως με τις καθυστερήσεις και τις αγκυλώσεις που παρουσιάζει το πολιτικό μας σύστημα.

Οφείλονται στις παλαιοκομματικές πρακτικές και στις συντηρητικές απόψεις. Δημιουργούνται απο τα αντιτιθέμενα συμφέροντα και τις έντονες αντιθέσεις που χαρακτηρίζουν την κοινωνία μας. Και προκαλούνται απο ένα έρποντα λαϊκισμό που στηρίζεται στις πελατειακές σχέσεις και στο Κράτος παροχών.

Πέρα όμως απο αυτό η Κυβέρνηση, μετά την περίοδο προσαρμοστικότητας, η οποία ήταν άλλωστε απαραίτητη, είναι ανάγκη να αποκτήσει ένα σταθερό και σύγχρονο βηματισμό. Γιατί το μέγεθος και η έκταση των προβλημάτων που καλείται να αντιμετωπίσει έχουν πάρει εκρηκτικές διαστάσεις. Αλλά και γιατί δεν υπάρχουν περιθώρια πειραματισμών και άλλων "χαμένων ευκαιριών".